

בית המשפט העליון

תמצית פסק הדין בבג"ץ 8145/19 ברי נ' היועץ המשפטי לממשלה

תמצית פסק הדין

תאריך מתן פסק הדין: 2.1.2020

שופטי ההרכב: הנשיאה א' חיות; המשנה לנשיאה ח' מלצר; השופט ע' פוגלמן

העותרים: ד"ר ארנה ברי ו-66 עותרים נוספים

המשיבים: היועץ המשפטי לממשלה; ראש הממשלה, חבר הכנסת בנימין נתניהו; הליכוד – תנועה לאומית ליברלית

בית המשפט העליון מחק היום את העתירה שבה נתבקש להצהיר כי הדין אינו מאפשר להטיל את מלאכת הרכבת הממשלה על חבר כנסת שהוחלט להאשימו בעבירות שיש עמן קלון וקבע כי בעת הזו היא תיאורטית ומוקדמת.

בית המשפט ציין כי אף שהסעד שנתבקש בעתירה נוסח בלשון כללית נימוקי העתירה כולם מכוונים ומתייחסים לעניינו של ראש הממשלה, חבר הכנסת בנימין נתניהו. בהקשר זה ציין בית המשפט כי לא כל העובדות אשר מתוכן יש לגזור את הדין ידועות לעת עתה, כי מערכת הבחירות היא "ממלכת אי הוודאות" וכי סימן השאלה הגדול ביותר נוגע לתוצאות הבחירות ולזהות חבר הכנסת שעליו ימליצו בפני הנשיא רוב סיעות הבית להרכיב את הממשלה. כל אחד מהנעלמים הללו, כך נקבע, משפיע על הסוגיה שהעלו העותרים והוא אף עשוי ליתר את הדיון בה כליל. משטרם נולדו התנאים המאפשרים לנשיא המדינה לקבל החלטה בעניין זה לפי חוק יסוד: הממשלה נקבע, כאמור, שהעתירה היא מוקדמת ותיאורטית בעת הזו.

בית המשפט ציין כי הסוגיה שהועלתה בעתירה היא אכן עקרונית וחשובה. היא נוגעת לעקרון שלטון החוק, לטוהר המידות של נבחרי הציבור ולאמון הציבור במוסדות השלטון ומשכך היא נוגעת לליבת ערכי היסוד שעליהם מושתתת שיטת המשפט שלנו. על כן דחה בית המשפט את טענת ראש הממשלה ותנועת הליכוד כי מדובר בסוגיה שאינה שפיטה. עם זאת ובהתייחסו לעמדת העותרים הרואים כחזות הכל את הסרת אי הוודאות מן הסוגיה המשפטית שהעלו, הדגיש בית המשפט כי על פי שיטת הבחירות בישראל הבוחרים מצביעים לרשימות מפלגתיות ולא למועמדים לראשות הממשלה. עוד צוין כי ראש הממשלה כשיר להתמודד בבחירות בראש רשימת הליכוד בהיעדר מגבלה בחוק האוסרת עליו לעשות כן, תהא אשר תהא ההכרעה בסוגיה שהועלתה בעתירה.

לבסוף, עמד בית המשפט על כך שתקופת בחירות היא תקופה רגישה מבחינה פוליטית, ועל כן מן הראוי כי ינהג באיפוק ובריסון וביתר שאת, נוכח התקופה הרגישה והמורכבת ביותר שבה נתונה כיום מדינת ישראל, אשר אין לה אח ורע בהיסטוריה השלטונית שלנו.